

Yoshimura Keiko

108 GONGSLAGEN

Vertaling Hilda Schraa

HarperCollins

Voor het papieren boek is papier gebruikt dat onafhankelijk is gecertificeerd door FSC® om verantwoord bosbeheer te waarborgen.

Kijk voor meer informatie op www.harpercollins.co.uk/green.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam.

Copyright © 2023 Yoshimura Keiko

Oorspronkelijke titel: *108 Rintocchi*

Copyright Nederlandse vertaling: © 2024 HarperCollins Holland

Vertaling: Hilda Schraa

Omslagontwerp: Cecilia Flegenheimer / Edizioni Piemme

Omslagbewerking: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Andrea Calisi

Zetwerk: Crius Group, Hulshout

Druk: ScandBook UAB, Lithuania, met gebruik van 100% groene stroom

ISBN 978 94 027 1604 7

ISBN 978 94 027 7277 7 (e-book)

NUR 302

Eerste druk november 2024

Originele uitgave verschenen bij Piemme, een divisie van Mondadori Group, Milaan.

Published by arrangement with The Italian Literary Agency.

HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises ULC.

® en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Elk ongeoorloofd gebruik van deze publicatie om generatieve kunstmatige-intelligentietechnologieën (AI-technologieën) te trainen is uitdrukkelijk verboden. De exclusieve rechten van de auteur en uitgever worden hierbij niet beperkt.

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het e-book is beveiligd met zichtbare en onzichtbare watermerken en mag niet worden gekopieerd en/of verspreid.

Alle in dit verhaal voorkomende personen zijn ontleend aan de fantasie van de schrijver. Elke gelijkenis met bestaande personen berust op toeval.

*De onoplettenden zullen nooit met
wonderen kennismaken.*

ALEJANDRO JODOROWSKY

1

Wanneer de eilanders met de bokkige nukken van de zee werden geconfronteerd, schudden ze meestal hun hoofd.

‘*Shōganainaa,*’ zeiden de oudjes. ‘Niets aan te doen!’

‘*Shōganainaa,*’ praatten de kinderen hen na, nog zonder het te begrijpen.

Het stond echter wel vast dat alles wat de zee bracht voer was voor onderhandelingen met de goden die het weer en de golven bestierden, golven die in de winter ongekende hoogten bereikten, soms wel zestien meter, zo werd er beweerd.

Maar het eiland had leren wachten. Vooral de winter zorgde voor een oeroud isolement, als in vroeger tijden, toen de mens zich tegen de natuur verzette en prompt elke slag verloor. Van alle schepen die van het vasteland vertrokken en koers zetten naar de rotsachtige eilandkust bereikte vaak slechts een op de tien uiteindelijk de bestemming.

Die winter in het bijzonder werd er een nieuw dieptepunt opgetekend en de ladingen met etenswaren, die tijdens de jaarwisseling op de tafels moesten belanden, vertrokken de een na de ander zonder dat duidelijk was of de schepen die ze vervoerden ooit zouden aanmeren of misschien toch

zouden stranden op het eiland dat voor het hunne op de route lag.

Allemaal keken ze al dagen met een half oog naar het televisiescherm dat stond afgestemd op het speciale kanaal dat vierentwintig uur per dag de beelden uitzond van de camera die op de kade van het haventje stond gericht: de kinderen die zich verheugden op de rood-witte *kamaboko* en de *kuromame*, de zwarte bonen; de oude vrouwen die al een heel jaar lang op de haringkuit en *kuwai*-scheuten zaten te wachten; de mannen die snakten naar de sake om het oude jaar vaarwel te zeggen en het nieuwe vol overgave te verwelkomen. De camera was jaren geleden geïnstalleerd om de zee in de gaten te houden, en het was dan ook zeer waarschijnlijk dat, als de kade onder water bleek te staan en de oceaan kuren had, ook die dag weer zou uitmonden in een ‘niets aan te doen’.

De winter van dat uitzonderlijke jaar hadden de bewoners in spanning gezeten tot 29 december toen, in een wonderbaarlijk moment van windstilte, de boten eindelijk het ruime sop kozen vanaf het eiland dat voor het hunne op de route lag en een colonne vormden om de kisten met de ingrediënten voor de traditionele nieuwjaarsgerechten, de geschenken en allerlei kant-en-klare heerlijkheden af te leveren.

Toen het telefoontje binnenkwam met de mededeling dat de boten onderweg waren, dat ze eindelijk toestemming hadden gekregen om te vertrekken, werkte Mamoru Sohara aan het huis van mevrouw Hasegawa, de vrouw die al ruim

dertig jaar verantwoordelijk was voor het doorgeven van de officiële berichten uit de buitenwereld.

‘Ze zijn vertrokken!’ riep de vrouw vanuit de woonkamer, de grote koptelefoon rond haar nek. Niemand antwoordde. Dus liep ze de tuin in, waar meneer Sohara op een ladder stond om het leistenen dak te repareren.

‘Ze zijn vertrokken!’ herhaalde mevrouw Hasegawa iets luider.

‘Eindelijk,’ zei Sohara. Hij had de spaanders opgeruimd, de scheuren goed gedicht en de kieren naar behoren gevuld met geteerd hennepstro. Nu maakte hij aanstalten om de dakpan, die hij net had vervangen en vastgezet, te schilderen.

‘Ik moet alleen nog schilderen...’

‘Je kunt het morgen afmaken, als dat je uitkomt. Of anders vanmiddag.’

‘Zeker, ik kom naar beneden. Als je wilt, gaan we samen naar de haven.’

‘Maak je geen zorgen, ik ga met mijn eigen auto, want op de terugweg moet ik nog langs mijn zus.’

Het bericht over de komst van de boten verspreidde zich razendsnel over het eiland, het stuiterde van dak naar tuin, van auto naar restaurant. De wegen stroomden, als in een soort plechtige processie, vol met auto's, bestelbusjes en motorfietsen. Gestaag vorderden ze over de steile wegen die vanaf de vulkanische berg, die het eiland volledig domineerde, naar beneden voerden. Eigenlijk was het eerder zoals de kleine Koeru (zes jaar) het uitdrukte toen hij voor het eerst, vanaf de boot, die berg aan de horizon in

het oog kreeg: ‘Het eiland is een berg!’ Er waren zelfs geen stranden. Afhankelijk van het perspectief had het de vorm van een chocolaatje, van een pudding die met de lepel werd uitgehold tot alleen de punt nog over was of van een vuist die op de grond was gezet en waarvan één knokkel uitstak.

Op de wegen wemelde het nu van de voertuigen en van de mensen, alles en iedereen in de greep van een bijzondere opwinding, en het leek alsof er regenboogkleurige lavastromen vanaf de top van de slapende vulkaan op weg waren naar de zee.

Bij de dertig mensen die zich doorgaans beschikbaar stelden voor het lossen van de lading, voegden zich nog eens veertig anderen. De wind was gunstig, de containers waren onderweg; er was haast geboden. De golven konden elk moment weer in omvang toenemen en voor chaos in het ruim van de boten zorgen. De uitzonderlijke lading, die officieel het nieuwe jaar naar het eiland bracht, vergde ieders medewerking.

Ook Sohara, al over de zestig maar gewend aan hard werken, kwam snel van het dak bij mevrouw Hasegawa, zette zijn gereedschapskist weg, zwaaide naar de vrouw die weer in de deuropening stond en wilde snel naar de haven. Hij maakte de gordel rond zijn middel los, waar schroeven-draaiers en tangen in alle soorten en maten in staken, legde hem op de passagiersstoel, draaide het contactsleuteltje om en startte zijn bestelbusje.

Vanaf de enige weg die zich over het eiland slingerde en alle delen met elkaar verbond, zag Sohara een zonnestraal

loodrecht op de kust vallen, daar waar de kade zich uitstrekte en de hele haven vormde. Er ontstond, zoals vaak het geval was, een regenboog en Sohara dacht dat het misschien met het feest toch nog goed kwam.

Wat de eilanders de *minato* noemden, oftewel de haven, was eigenlijk niet echt een haven, maar het woord werd zo vaak gebruikt dat het uiteindelijk de zaak was gaan vervangen. Vreugde-uitbarstingen volgden toen de boten aan de horizon werden gesignaleerd. Zoals dat in sprookjes uit verre landen gaat, werd het eerste stipje (onmiddellijk gevolgd door drie andere) gezien door een scheepsjongen in de grote mast van het schip, ofwel door een kind op de schouders van zijn vader. Hij had ‘Land! Land!’ kunnen roepen, maar het werd ‘Boot! Boot!’

‘Ik zie ’m!’

‘Wat?’

‘De boot! Nee, wacht, het zijn er meer!’

‘Mijn zoon heeft de boten gezien!’

Stemmen, die vroegen ‘Maar waar dan?’ en andere die ‘Daar, daar! Zie je ze?’ antwoordden en naar de horizon wazen, groeiden uit tot een vrolijk koor dat de vaartuigen met de stevige trossen, de loopplanken en grote laadbruggen welkom heette.

In twee uur tijd waren de werkzaamheden achter de rug, net voordat de golven weer hun kop opstaken en het eiland opnieuw een stipje ver weg werd, losgekoppeld van de rest van de wereld.

2

Alles gaat stuk, alles gaat kapot. Zowel dingen als mensen gaan kapot, dat wist Sohara maar al te goed.

Hijzelf was geboren uit een gebroken huwelijk. Zijn moeder, Hanako, was op het eiland geboren en toegezegd aan een klasgenoot, zoon van een van de families die de gemeenschap hadden gesticht. Ze was er op een nacht vandoor gegaan, had zich verstopt in het ruim van een verstrooide visser. Dankzij duizend smeekbeden en een paar leugentjes was het haar gelukt ergens anders van boord te gaan. Heel ver was ze niet gekomen, want de visser, die niet genoeg ruimte had om én haar én de oogst uit zee plaats te bieden, had haar na een dag van overvloedige vangst in de haven van een ander eilandje achtergelaten. Daar werd ze vierentwintig uur later, voordat ze erin slaagde aan boord van een ander schip te gaan dat haar, zo hoopte ze, dichterbij het vasteland zou brengen, door haar vader opgehaald. De oorvijs die hij uitdeelde toen hij haar zag, zorgde voor een val op de pier, die vervolgens weer de oorzaak was van de gebroken tand waardoor Sohara zijn moeder altijd op een muis vond lijken. Tenger, ijverig en met die grote afgebroken snijtand.

De vrouw had zich uiteindelijk geschikt en was met haar klasgenoot getrouwd, maar haar zoon had ze, naar werd beweerd, uit pure dwarsigheid laten verwekken door de kapper bij wie ze kort na de bruiloft in de leer was gegaan. Hanako had gespleten haarpunten leren bijknippen, haar leren föhnen en stylen, leren krullen en ontkrullen, leren blonderen of verven, al naargelang de mode en de wensen van de klanten. Wie haar temperament kende en geen volledig mislukt kapsel wilde riskeren, wist dat je niet in de clinch moest raken met mevrouw Sohara, die van haar wettige echtgenoot alleen zijn achternaam met genoeg had aangenomen: ‘Het klinkt goed, Sohara! Dat bevalt me wel!’

Het waren natuurlijk roddels, geruchten die zich op zo'n klein eiland als een lopend vuurtje verspreidden, maar die juist omdat het om een kleine, beperkte ruimte ging altijd uit naam van het harmonieus samenleven en het gezond verstand werden afgezwakt. Het feit dat Mamoru Sohara niet op zijn vader leek viel echter lastig te ontkennen. Het huwelijk was trouwens ook verslechterd vanwege de gezichtstrekken van het kind: die werden naarmate hij groter werd steeds duidelijker en wezen onmiskenbaar naar elders.

Toen Mamoru vier was geworden, had zijn vader een baan op het vasteland gevonden en hij was nooit meer teruggekomen. Soms stuurde hij nog een berichtje naar zijn familie, maar aan zijn vrouw liet hij slechts twee dingen na: zijn achternaam en het huis waarin zij en het kind woonden.

In de daaropvolgende twintig jaar waren vele bewoners, alsof ze door een onbekende koorts waren getroffen, van het eiland vertrokken en was de bevolking gehalveerd. De

Sohara's, die ooit goed waren voor minstens een vijftiende deel van alle achternamen ter plaatse, verdwenen volledig. Alleen het kind en zijn moeder bleven over.

Ondanks dit alles had Mamoru een gelukkige jeugd gehad. Van de eenzaamheid, die destijds het merendeel van de vrouwen met angst vervulde, had zijn moeder geen last gehad. Ze had zich met ziel en zaligheid op haar werk als kapster gestort en uiteindelijk de zaak overgenomen van de man die haar het vak had geleerd en die, ook hij bevangen door de vastelandkoorts, op een dag was uitgevaren naar een grote stad op de noordkust van Japan.

Dertig jaar lang was het de enige kapsalon op het eiland geweest en het was op precies die plek, op een muurtje naast de zaak, dat Sohara geruime tijd later de vrouw ontmoette die zijn echtgenote zou worden.

Alles wat er voor hem toe deed had zich voltrokken op de vier vierkante kilometer van het piepkleine eiland. Alle voor hem belangrijke mensen waren er geboren, hadden er gewoond of waren er gestorven.

Een luik dat knarst, een deur die niet goed sluit, een haperend slot, dakbedekking waar het regenwater doorheen sijpelt. Je pakt de hamer, schroeft de bout los die de balk vasthoudt, draait er een nieuwe in, haalt de roest weg, verwijdert het nest rupsen of zaagt het hout zo dat ze zich ergens anders kunnen terugtrekken.

Sohara had al jong geleerd zich met alles wat krakkemikig was bezig te houden. Een beetje uit kinderlijke nieuwsgierigheid naar de materiële wereld, een beetje door het feit

dat hij de ‘enige man in huis’ was, zoals de vriendinnen van zijn moeder regelmatig tegen hem zeiden, had hij een ijverige belangstelling ontwikkeld voor de samenstelling van voorwerpen, voor hoe een woning overeind bleef, de volgorde waarin je tafels en kasten in elkaar zette, zelfs voor de implementatie van elektriciteitssystemen en leidingnetten.

‘Wat krom is en weer rechtgezet kan worden, moet onmiddellijk rechtgezet worden!’ zei zijn moeder steevast. In huis hoefde hij praktisch niets te doen, zijn moeder was een flinke vrouw en vond het leuk om alles op orde te brengen, maar ze leerde hem wel dat het op een eiland handig was als je alles zelf kon, dat je niet op de zak van een ander kon teren: ‘Of je maakt je nuttig, of je verdwijnt.’

Alles scheurt, barst, valt uiteen. Neem de warmte, die in een kraakheldere, ijskoude nacht verdwijnt naarmate de temperatuur daalt. Of de afgebladderde verf van een gevel, of het raamwerk dat na elke regenbui donkere tranen van leisteel laat lopen.

Gebreken vind je overal: de airco buiten aan de muur waarin de zwaluwen in het voorjaar hun nest bouwen, de zolders die als hol voor de wasberen dienen, de slangen in de afvoer. Niets blijft keurig op zijn plaats, alles beweegt.

Op de dag dat een klasgenoot hem tijdens een ruzie uitmaakte voor *bastaard, hoerenjong, iemand die de achternaam van een van de grondvesters van het eiland heeft ingepikt zonder er recht op te hebben*, zei zijn moeder kalmpjes dat tegelijk met het probleem ook de oplossing zich aandienende, en dat elkaar in de haren vliegen op het schoolplein beslist zijn effect had, maar dat ruziemaken op zo’n beperk-

te ruimte, op een school met slechts tien leerlingen in totaal, alle klassen bij elkaar, haar nou niet bepaald een briljant idee leek. Nog los van het feit dat er op het eiland geen ziekenhuizen waren en dat het litteken op zijn wang, of hij dat nu wilde of niet, er tot aan zijn dood zou blijven zitten.

Het leven, zo begreep Sohara terwijl de vrouw aan één stuk door praatte en ondertussen zijn wond verzorgde, zat vol vragen en het was de taak van de mensen om de antwoorden te vinden, ieder naar eigen kunnen. De wereld trok voortdurend krom en iedereen moest zijn best doen om haar weer recht te krijgen. Dat was een wet die overal gold, maar op een eiland des te meer. Er viel weinig weg te wuiven als er maar zo weinig dingen voorhanden waren.

‘Maar wat had ik dan moeten doen?’

‘Dat weet ik niet. Maar het leven zit vol vragen, het is de taak van de mensen om de antwoorden te vinden. Ieder de zijne.’

Uren later, terwijl hij mistroostig naar zijn schooltas met een scheur van links naar rechts zat te kijken, bedacht de jongen dat ‘als er iets stukgaat, het antwoord op de vraag alleen maar reparatie kan zijn’. De volgende dag leerde hij van mevrouw Hashimoto (een goede vriendin van zijn moeder) naaien en haar man legde hem uit hoe hij de pagina’s, die tijdens de ruzie uit de boeken waren gescheurd, weer kon vastmaken.

Er ging een week voorbij en toen had Sohara, om het definitief weer goed te maken, stiekem ook de pagina’s die uit de boeken van zijn klasgenoot waren gescheurd, de jongen die hem *bastaard* en *hoerenjong* had genoemd, weer vastge-

zet. Hij zou het nooit aan iemand opbiechten, zelfs niet aan die andere jongen, maar die daad had in hem de woede, het chagrijn laten verdwijnen.

Hij zou nooit meer kwaad op iemand worden en zou het hem aangedane onrecht kunnen vergeten.

Door de jaren heen had Sohara op deze manier het leven tout court leren zien als iets wat gerepareerd, opgeknapt, genezen moest worden. Alles was bouwvallig, wankel, breekbaar. Het leven gaat stuk, dacht Sohara ook als tiener, net als huwelijken, boeken, mensen. De kip van mevrouw Maeda had in een gevecht een oog verloren, de tafelpoot van mevrouw Fukuda liet het vaatwerk rammelen, de plafonds zaten na elke aardbeving vol scheuren. Ook de pen van de stomme zoon van de buurvrouw, het kind dat in het huis naast hen was opgegroeid en van wie de moeder altijd had gezegd dat het niet praatte omdat het te verlegen was, maar bij wie de verlegenheid nooit was overgegaan.

Sohara herinnerde zich nog dat, toen hij zes was, dit kind hem heel verdrietig een pen had gebracht, een bic die steeds bleef vastzitten. Op de gemeenschappelijke veranda had hij de schacht en de punt losgedraaid, het inktpatroon en balletje eruit gehaald, ze met een punt van zijn shirt schoongewreven, de modder uit het klikmechanisme verwijderd en tot slot de veer hersteld.

‘Nu doet hij het weer. Kijk maar.’

Het was de eerste keer dat hij iets voor een ander repareerde. Op het gezicht van het kind verscheen een blij glimlach, zo blij had hij hem nog nooit eerder gezien en dat

was het moment waarop hij besloot dat hij dit voor altijd zou blijven doen.

Alle schade en alle gebreken die hij op het eiland en om hem heen zou ontdekken, zou hij herstellen en repareren.